

החברותא

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס 424 בס"ד ערש"ק פר' בשלח (שבת-סידור) ט' שבט תשע"ב

פצצות וקריים

ויהי בשלח פרעה את העם וגו' (י"ג, י"ז) בחינת סוג הנקרא העם המתנהגים על פי הטבע, לכך ולא נחם 'אלקים' גימטריה הטבע, דרך ארץ פלשתיים שהם קליפות קשות, ולכן יוסב אלקים את העם דרך המדבר ים סוף. וכי תימא הא יציאת מצרים היה למעלה מן הטבע וא"כ גם דרך פלשתיים יעברו שלא על פי הטבע? אך נודע מכתבי האריז"ל כי יציאתן ממצרים הוצרך שיהיה למעלה מן הטבע, ואחר שיצאו חזרו על סדר הטבע, ומלכד וחמשים עלו בני ישראל הם היו קשורים בחמשים שערי בינה אבל כלל העם חזר למבעו, ולהם ענין ספירת העומר כהכנה למתן תורה.

ויהי בשלח פרעה את העם ולא נחם אלקים דרך ארץ פלשתיים וגו' (י"ג, י"ז) הביאור כי אדם עולם קמן ויש בו פרעה ומצרים, והורה הכתוב סדר תשובה שיהיה בהדרגה להסיב דרך ולא בפעם אחת בדרך התשובה להתקרב אליו יתברך בפעם אחת, כי זה לסיבה שיתבטל מכל וכל רק בשקידה רבה וכו'. (תולדות יעקב יוסף) ויחננו באתם (י"ג, כ') אותיות "אמת" ישראל התדבקו במדת האמת.

וה' הולך לפניהם - לנחותם הדרך וגו' (י"ג, כ"א) מה הוא 'הדרך' בהא הידיעה? דרך אחת ויחידה קיימת לפני איש ישראל והוא לנחתם - נוסרי' לעשות נחת רוח לבורא יתברך.

ולילה בעמוד אש להאיר להם (י"ג, כ"א) אף אם חלילה יהיו ישראל בבחינת חשך ואפילה ולילה גם אז יאיר להם הקב"ה בעמוד אש להאיר להם.

לפני בעל צפון (י"ד, כ') פרש"י הוא נשאר מכל אלהי מצרים כדי להטעות שיאמרו קשה יראתן, היינו שגם לאחר שבוטל יצא דעבודה זרה נותרה עדיין עד היום הע"ז של בעל צפון והוא הע"ז של תאות ממון כמ"ש מצפון זהב יאתה.

נבוכים הם בארץ סגר עליהם המדבר (י"ד, ג') נבוכים הם בארציות שלהם ועי"ז סגר עליהם המדבר - כי המדבר כלומר הדיבור של תורה ותפילה.

וחזקתי את לב פרעה ורדף אחריהם וגו' וידעו מצרים כי אני ה', ויעשו כן (י"ד, ד') יש לעיין מה מחדשת התורה בכך שבני ישראל עשו כאשר נצטוו, ונראה לומר דהרי מטרת הצווי לבני ישראל שישבו ויחננו לפני פי החירות היה כדי להתגרות בפרעה ומטרת ההתגרות בפרעה נועדה להכרה כמ"ש וידעו מצרים כי אני ה', זאת אומרת שבני ישראל לא יפיקו רווח לעצמם רק המצרים ובכ"ז נצטוו בני ישראל לסכן את עצמם לטובת האינטרס של מצרים למרות זאת נאמר ויעשו כן בני ישראל בצעו את חלקם בהתלהבות לשם שמים...

ולא קרב זה אל זה כל הלילה (י"ד, כ') מאחר שאין האחד מתקרב לרעהו כתוצאה משנאת חנם - רמז ולא קרב זה אל זה - לפיכך שריונים ישראל בגלות כ"כ הרבה זמן - כל הלילה.

וירא ישראל את הים הגדולה (י"ד, ל"א) בני ישראל ראו את גבורת ה' הנסים והמופתים על ים סוף וכו'. הנה כשנתבונן נראה שהטבע המונהג בעולם מידי יום גדול מהנסים שהיו בקריעת ים סוף כמו בריאת השמש וכו' אך אפשר ויחיה האדם שנותיו ולא יראה ולא יבין גדלות ה' מבריאת השמש. אברהם אבינו לא היה זקוק למראות נסים ונפלאות כי הוא ראה והבחין בטבע והכיר את הקב"ה והוא היה ראש המאמינים באמונה הפשוטה, כך מנהגו של הקב"ה בעולמו ולנו נראה לפעמים כדבר שהוא מעל הטבע כדרשת חז"ל קשין מזונותיו של אדם או קשה זיווגו של אדם כקריעת ים סוף.

אז ישיר משה את השירה הזאת וגו' (ט"ז, א') שירה מלשון יושר שהרי רק אם הלב הוא ישר ניתן לומר שירה. עצם מהות השירה ליישר את העליות והירידות שבאדם הבאים לבטוי בניניה.

שבו איש תחתיו אל יצא איש ממקומו וגו' (ט"ז, כ"ט) כל אחד צריך להשפיל עצמו למטה ממדרגותיו - תחתיו - ולפחות אל יצא איש ממקומו לחשוב שהוא נעלה ממדרגותיו. (לקוטי מוהר"ן)

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

424 האשק שיחת הרא"ש זיע"א הו"בא לזכר ש"י א.א.א. אולבא שבי' של פסח תשל"ה

אדם שחי עם הרחמים מתוך הכרת עצמו, הרחמים פועלים בשבילו עד אין סוף, והוא שומע בתפילות שלו את הדרך שלו - כל אחד מה שהוא צריך לשמוע - איך להגיע לכך שיתעלו כל הניצוצות מכל הגלגולים ומכל הנשמות שלו, ואיך הוא יגיע לשלימות שלא יצטרך לאכול נהמא דכיסופא.

מה טוב יהיה חלקנו כשיבוא המשיח אם אנחנו נתאחד ביחד, ונבין שיסוד העבודה והתכלית שלנו הוא מה שאנו נמית את עצמנו כמו מדבר. כמו שאנו רואים בתחילת בריאת העולם היה תוהו ובוהו, ולפני שהרבש"ע נתן ליהודים את התורה הוא נמית אותם כמדבר, והוליד אותם ארבעים שנה במדבר בנסיונות שונים ומשונים עד שהביא אותם לארץ ישראל, כדי שילמדו את בניהם להבין איך עובדים את ה'. כי לאמיתו של דבר, את כל העבודה שלנו הוא הפועל ועושה, וכביכול הוא עובד את עצמו באמצעות הגוף שלנו. החלק שלנו בזה הוא הבחירה, להכיר שהוא העושה ולא אנחנו. בזכות זה הרבש"ע בחר בדוד המלך להיות מלך ישראל, "הבוחר בדוד עבדו" - הוא בחר בבחירה שדוד המלך עמד בה, ועל כן הוא נתן לו את המלכות שלו - דוד מלך ישראל חי וקיים. וכל אחד יכול להשיג את הבחינה הזו כפי השגתו, כי אין הקב"ה בא בטרוניה עם בריותיו, והוא לא נותן לאף אחד את הקרירות יותר ממה שהוא נותן לו את הלבוש.

הרבש"ע טובע מכל אחד כפי הלבוש שהוא מלביש אותו, רק לפעמים האדם מגדיל

לעצמו את הנסיון. כאשר האדם מקפץ בעיני עצמו וזקוק לרחמים, הוא מביא את עצמו לעצבות ומתמלא ברחמים עצמיים, בכך הוא מגדיל את הפחד ואת הכאבים שלו, ואז הוא באמת לא יכול לעמוד בנסיון. אבל כשאדם מכיר את עצמו ויודע כי "מה אנו מה חיינו", וכל החיות שלו וכל הכח שלו הוא ממקור הרחמים, הוא לא נותן להטעות את עצמו, ומיד הוא תופס שזה הכל הדרך של הקליפה בכדי לבלבל אותו. היא תתן לו את הכאב הגדול ביותר עד שגעון בכדי שיפחד ויאבד את ההכרה שהוא תלוי במקור הרחמים, וכך יאבד את עבודת הבורא ואת ההנהגה שהקדושה מנהיגה אותו, וכך הקליפה גורמת לפירוד בין חברים.

- ח -

זוהי התכלית עבודה ברא אותנו הרבש"ע. הוא עומד כל נשימה ונשימה ורוצה לגאול אותנו. כל הזמן הוא מחכה לגאול אותנו בגלל אנחה של איש יהודי והצער שלו בגלות, אבל אנו כי כ"כ כאובים ומבולבלים שאנו שוכחים מהרבש"ע. מלשון הרע, שנאת אחים ושנאת חנם איננו שוכחים, בגלל שאת זה הקליפה מביאה אל האדם. אולם אנו חייבים להפוך את זה. צריך לקלוט שכל זה מגיע משנאת השטן אלינו, שרוצה שאנו נפסיד. כי בסופו של דבר הרבש"ע יהיה מוכרח לגאול אותנו, והוא יגאל אותנו, ואז וי יהיה לנו אם נגיע לזה במצב שנצטרך לאכול נהמא דכיסופא ח"ו וכל אחד יהיה נכוה מחופתו של חברו. אי אפשר להבין את הצער שיהיה אז: אוי וי, הרי חייתי עם החבר

אם הוא דיבר זה הרבש"ע שעורר אותי דרכו. אני לא יותר טוב ממנו. גם אני בעל לשון הרע כמותו. הרי אני חבר שלו ולמה אני מדבר עליו? אולם אנו ממשיכים כך הלאה והלאה, וזה הוא האסון שלנו. לכן אנו בגלות. היו זמנים שהיו רשעים אבל האחדות החזיקה אותם, ואם אנו נהיה באחדות גם אנו ניגאל. כאשר חבר מדבר עליו לשון הרע הוא צריך לדעת שהוא לא יותר טוב ממנו, גם הוא מדבר לשון הרע. הדיבורים הללו הם רק קריאת התעוררות מהרבש"ע. ואז הוא צריך לצעוק לרבש"ע: "אבא! רחמנות! גם אני בעל לשון הרע, הצילני שלא אגרר למחלוקת". הצעקה הזו תשפיע גם על החבר שיסגור את הפה שלו.

כשמדברים על אדם לשון הרע הוא צריך להתבונן: למה יש לי שנאה עליו הרי אני לא יותר טוב ממנו? זה סימן שהשנאה היא לא בגלל מעשיו רק מהשטן שלי שרוצה למשוך אותי. הוא גורר אותי לכעוס על החבר כדי שאשכח מאבי שבשמים, ואשכח שהלשון הרע הזה הוא תזכורת ממנו. כאשר זה קורה עליו לעצור לרגע ולבדוק מה הוא עושה כל היום, הרי גם הוא מדבר לשון הרע על השני, ולמה כשהחבר מדבר עליו הוא בוער באש? אם אתה לא יותר טוב ממנו מה לך כי תלין עליו? מה שהוא מדבר עליך זה קריאת התעוררות מהרבש"ע. אך במקום להבין את זה אנו נשארים עם הכלב הזה שנותן לנו תענוג, ומחפשים לקבור את החבר, ולקבור את כל העולם, ובזה מאריכים את הגלות. "עד מתי יאהבון ריק

בשוה ותרואו מה הוא השיג? גם אני יכולתי להשיג אותו דבר ולמה לא השגתי? באותו רגע שהוא התגבר אני השגתי שנאת חנם, פירוד, שנאת אחים, ומה יצא לי מזה?

לכן אנו צריכים להתאחד ביחד, ולהשליך את השנאה והפירוד. לדעת שזה המטרה של הקליפה, שהוא האויב שלנו - כמו שדוד מלך ישראל אמר עליו "תכלית שנאה שנאתים כאויבים היו לי" - שעושה הכל להפריד בינינו ועייז להרחיק אותנו מהקדושה. התכלית שלנו היא שכל אחד יראה שהאדם הוא מדבר שממה, אין, ואז יראה שכל החכמה שהרבש"ע נתן לו היא מאין, ו"מבשרי - אחזה אלוהה". כשיחיה בהכרה כזו לא יחזיק את עצמו גדול במעשים שלו. כל אחד צריך ליזכר שהוא נברא בגוף כבהמה, וכאשר עושה צרכיו, ונוטל את ידיו שלא ישכח מי הוא. אולם בפועל כשהוא יוצא הוא שוכח את מצבו, ומחזיק את עצמו גדול עם הדף גמרא שלמד והצדקה שהוא נותן, והוא בוער באש בשנאה על החבר.

כאשר אדם שומע שהחבר דיבר עליו, עליו להבין שהרבש"ע מעורר אותו, הוא שכח מאביו שבשמים והוא שולח לו תזכורות שיצעק אליו. אך במקום זה הוא נהיה שונא של החבר, ונהיה פירוד בין אחים, ואחד מדבר על השני. לכן הגלות מתארכת. אוי לנו אם נמשיך ככה! רחמו! אל תתנו ליצה"ר להוליך אותנו כמו עיורים. כבר אלפי שנים הוא מוביל אותנו והוא ממשיך להוביל אותנו, הכל בגלל דמיון שנדמה שהחבר דיבר עלי.

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מכתב קודם

424

שכובש אותי ומסית אותי לריב עם החבר בגלל שנגע בכבודי. זה שהוא פוגע בכבוד שמים לא מפריע לו, רק מה שפגעו בכבודו, ועל כן הוא הולך עם הכלב השחור הזה, וקובר את החבר. הוא ידבר עליו עם כולם, ויעשה אסיפות לדבר לשון הרע, ויהיה שנאת אחים. בגלל זה הגלות שלנו מתארכת. עלינו להתעורר, ולזכור שאף אחד לא יותר טוב מהשני. כשנוכח את זה בבירור - מיד ניגאל.

המשך יבוא אי"ה

ידברו כזב סלה" אמר דוד המלך. חברים! רחמו אחד על השני! לא נצליח כלום בזה שנדבר לשון הרע אחד על השני. בדרך זו נישאר עם כלום, והלאה נהיה ריקים כמדבר שממה. אם רוצים את האמת עלינו לדעת שכאשר מדברים על אדם זוהי קריאה מן השמים כדי שיתעורר מהשינה העמוקה שלו ויקלוט: "וי לי שביליתי את החיים שלי בכלום". כאשר יקלוט את מצבו הוא יפסיק לדבר לשון הרע, ובמקום לריב עם החבר הוא יתחיל לריב עם עצמו, ויצעק לרבש"ע: "הוציאה ממסגר נפשי! מיד השטן

שהשמחה במעונם

הר"ר שמואל קלירס ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר צבי פרל ומשפ' להולדת הנכדה
הר"ר ישראל פרל ומשפ' להולדת הבת
הר"ר מרדכי כהן ומשפ' להולדת הנכדה
הר"ר אוהד סדן ומשפ' להולדת הבן
הר"ר שמואל גרינבוים להולדת הנכד
הר"ר שרגא גרינבוים ומשפ' להולדת הבן
הר"ר משה קלירס ומשפ' לאירוסיו הבן
הבה"ח דוד קלירס לאירוסיו
הר"ר אשר ישעיה קרויס ומשפ' לאירוסיו הבת
הר"ר צבי הערש וייסמן ומשפ' לנישואי הבת
משפ' ונקלר לנישואי הבן

י"ל ע"י
מערכת החברותא
רח' ערני 3
02 - 5829688 ☎
02 - 5325477 פקס
ת.ד. 5080
ירושלים 91050

כוס תנחומים

הר"ר אריה קליין הי"ו ומשפ'
על פטירת אמו מרת לילה (לאה) ע"ה
ת. נ. צ. ב. ה.

כוס תנחומים

הר"ר יצחק טוקצ'ינסקי הי"ו ומשפ'
על פטירת אביו הרה"ח ר' ניסן אהרן זצ"ל
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע